

Jednorazowe świadczenie na start stanowi jeden z instrumentów wsparcia osób rozpoczynających pracę w zawodzie nauczyciela. Jego konstrukcja jest stosunkowo prosta, jednak praktyka stosowania przepisów ujawnia pewne wątpliwości interpretacyjne. W artykule przedstawiono zatem najważniejsze informacje dotyczące zasad przyznawania tego świadczenia wraz z odpowiedziami na najczęściej pojawiające się pytania.

Podstawa prawna i charakter świadczenia

Podstawę prawną świadczenia stanowi art. 53a *Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela*. Zgodnie z tym przepisem nauczyciel odbywający przygotowanie do zawodu nauczyciela otrzymuje jednorazowe świadczenie na start w wysokości 1000 zł. Ustawodawca przesądził jednocześnie, że świadczenie to ma charakter jednorazowy w całym okresie zatrudnienia nauczyciela.

Warto podkreślić, że ma ono również charakter publicznoprawny i obligatoryjny, co oznacza, że jego przyznanie nie jest uzależnione od uznania dyrektora szkoły. W przypadku spełnienia ustawowych przesłanek dyrektor ma obowiązek wypłaty świadczenia na start. Co istotne, nauczyciel nie musi składać odrębnego wniosku – wypłata następuje z urzędu.

W doktrynie prawa oświatowego wskazuje się, że świadczenie na start pełni funkcję motywacyjną oraz kompensacyjną, wspierając nauczycieli na początku kariery zawodowej. Ma ono także charakter socjalno-bytowy, choć formalnie stanowi element systemu wynagradzania.

Krąg uprawnionych nauczycieli

Świadczenie na start przysługuje nauczycielom rozpoczynającym przygotowanie do zawodu i to niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy – w tym także w przypadkach określonych w art. 10 ust. 7 KN (zatrudnienie na zastępstwo lub z przyczyn wynikających z organizacji nauczania) – oraz bez względu na okres zatrudnienia.

Jednocześnie należy pamiętać, że zgodnie z art. 53a ust. 2 KN prawo do tego świadczenia jest ściśle powiązane z odbywaniem przygotowania do zawodu nauczyciela. W konsekwencji kluczowe znaczenie ma regulacja art. 9a ust. 2 KN, według której przygotowanie do zawodu odbywają:

- nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego (nauczyciel początkujący), zatrudniony zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć,
- nauczyciel początkujący zatrudniony w takim samym wymiarze na podstawie art. 10 ust. 3 KN (nauczyciel początkujący, legitymujący się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nieposiadający przygotowania pedagogicznego).

W rezultacie prawo do świadczenia na start nie przysługuje nauczycielowi zatrudnionemu w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć ani osobie zatrudnionej bez wymaganych kwalifikacji do zajmowania danego stanowiska. W takich przypadkach nie dochodzi bowiem do odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w rozumieniu przepisów *Karty nauczyciela*.

Szczególnego podkreślenia wymaga, że świadczenie przysługuje wyłącznie nauczycielom zatrudnionym w jednostkach objętych pełnym zakresem stosowania nauczycielskiej pragmatyki zawodowej. Oznacza to, że dotyczy ono przede wszystkim szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Nauczyciele zatrudnieni w szkołach niepublicznych co do zasady nie mają prawa do tego świadczenia, gdyż przepisy *Karty nauczyciela* stosuje się wobec nich w ograniczonym zakresie.

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub
prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary
i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 61 653 64 30, bok@oficynamm.pl**